

HBO-Monitor 2019

De arbeidsmarktpositie van hbo-afgestudeerden

Managementsamenvatting

In deze factsheet staat de arbeidsmarktpositie van de hbo-afgestudeerden uit studiejaar 2017-2018 centraal. Eind 2019, ongeveer anderhalf jaar na afstuderen, hebben bijna 25.000 respondenten de enquête van de HBO-Monitor ingevuld. De respons is daarmee 37,7% van de benaderde afgestudeerden. De HBO-Monitor is een jaarlijks onderzoek dat wordt uitgevoerd door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van Maastricht University. Gedetailleerde informatie is te vinden op www.hbomonitor.nl of in de kennisbank 'Feiten en Cijfers' op www.vereniginghogescholen.nl.

Tussen het afnemen van de enquête en het verschijnen van deze factsheet is Nederland, net als de rest van de wereld, zwaar getroffen door de coronapandemie. De precieze gevolgen hiervan voor de volksgezondheid en de economie zijn op dit moment lastig te voorspellen, maar enige vorm van recessie lijkt onvermijdelijk. Ook hbo-afgestudeerden zullen hiermee te maken krijgen. De hier gepresenteerde cijfers zijn derhalve het beste te lezen als een momentopname: de situatie voorafgaande aan deze crisis. De eerste effecten hiervan op de arbeidsmarktsituatie van de hbo-afgestudeerden uit studiejaar 2018-2019 zullen zichtbaar worden in de data van de HBO-Monitor 2020, die dit najaar wordt gehouden en gepubliceerd in het voorjaar van 2021.

Net als in eerdere jaren bleken afgestudeerde hbo'ers het in 2019 goed te doen op de arbeidsmarkt. Met 3,5% gemiddeld lag de werkloosheid onder alle afgestudeerden een fractie lager dan in 2018. Onder voltijd afgestudeerden is de werkloosheid gelijk gebleven (4,0%), terwijl onder deeltijd en duaal afgestudeerden sprake was van een verdere afname. Met respectievelijk 1,0% en 0,3% werkloosheid waren afgestudeerden van deeltijd en duale hbo-opleidingen eind 2019 alleen bij hoge uitzondering werkloos.

Bijna 92% van de voltijd afgestudeerden heeft binnen drie maanden na afstuderen een baan gevonden, tegenover iets minder dan 90% in 2018. Voor voltijd afgestudeerden van de lerarenopleidingen is ruim 97% binnen drie maanden aan het werk.

Van alle werkende hbo-afgestudeerden heeft 58% anderhalf jaar na afstuderen een vaste aanstelling. Hiermee wordt de positieve trend van de afgelopen jaren voorgezet, tegen de algemene trend van flexibilisering op de arbeidsmarkt in. Ook onder de voltijd afgestudeerden is een stijgende lijn nog altijd te zien, al liggen in absolute termen de percentages iets lager dan voor het hbo als geheel: 53%, tegenover 51% in 2018.

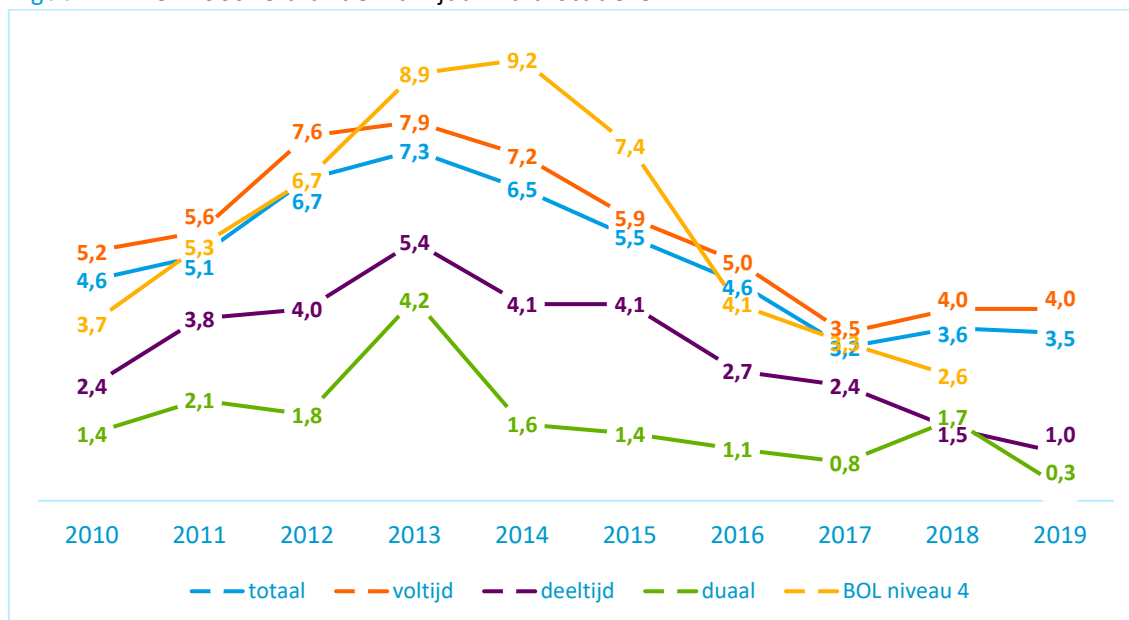
Onder voltijd afgestudeerden is een lichte daling te zien in het aandeel dat op minimaal hbo-niveau werkzaam is, van 81% in 2018 naar 80% in 2019. Het aandeel afgestudeerden met een baan binnen het eigen vakgebied is met 78% gelijk gebleven aan 2018. Van de voltijd afgestudeerden is 76% positief over de aansluiting tussen opleiding en werk (ook gelijk aan 2018). De tevredenheid over de voorbereiding op de beroepsloopbaan is onder voltijd afgestudeerden licht gestegen, van 48% in 2018 naar 50% in 2019.

Succes op de arbeidsmarkt

- Na een voortdurende daling in de werkloosheid¹ onder alle hbo-afgestudeerden van 2013 tot 2017, ligt dit percentage de laatste drie jaren tamelijk stabiel tussen 3,2% en 3,6%. In 2019 is dit percentage licht gedaald naar 3,5%, tegenover 3,6% in 2018.²
- Afgestudeerden van deeltijd en duale hbo-opleidingen kennen een relatief lage werkloosheid. De werkloosheid onder deze opleidingsvormen is nog verder gedaald in 2019, naar 1,0% voor deeltijd afgestudeerden en 0,3% onder afgestudeerden van duale opleidingen (1,7%).
- De werkloosheid onder voltijd afgestudeerden (qua omvang de grootste groep) is met 4,0% gelijk gebleven met 2018.
- In zijn algemeenheid liggen de werkloosheidspercentages sinds 2017 weer op het niveau van vóór de economische recessie als gevolg van de kredietcrisis.

Figuur 1: Werkloosheid anderhalf jaar na afstuderen

- Kijkend naar de afzonderlijke sectoren (tabel 1) is in 2019 de werkloosheid het hoogst onder voltijd afgestudeerden uit de sector economie (5,4%).
- Net als in eerdere jaren is onder voltijd afgestudeerden de werkloosheid het laagst in de sectoren gezondheidszorg (2,5%) en onderwijs (1,2%). In de meeste sectoren is het verschil met 2018 gering. De grootste uitzonderingen hierop zijn de sectoren agro en food en sociale studies, die beide een daling in werkloosheid hebben laten zien van ruim één procentpunt.

¹ Op basis van gangbare CBS-definitie zijn werkloos: afgestudeerden zonder werk (of werk minder dan 1 uur per week) die op zoek zijn naar betaald werk. Afgestudeerden die op het moment van enquëtering (hoofdzakelijk) studierend waren, zijn buiten beschouwing gelaten.

² De meest recente cijfers over de werkloosheid onder gediplomeerde mbo'ers (bol niveau 4) zijn op het moment van verschijnen van deze factsheet nog niet beschikbaar. De werkloosheid onder master-afgestudeerden van universiteiten is op basis van de hier gebruikte definitie niet beschikbaar.

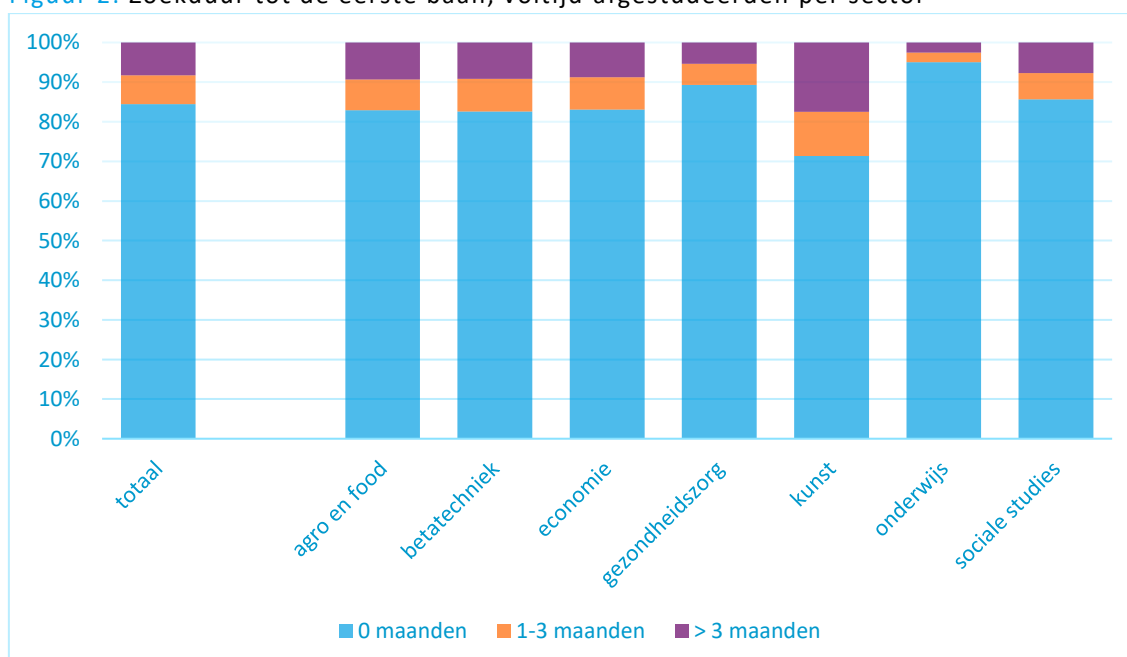

Tabel 1: Werkloosheid anderhalf jaar na afstuderen, sectoren in voltijd

	<i>totaal</i>	<i>voltijd</i>	<i>deeltijd</i>	<i>duaal</i>	<i>agro en food</i>	<i>bèta techniek</i>	<i>economie</i>	<i>gezondheidszorg</i>	<i>kunst</i>	<i>onderwijs</i>	<i>sociale studies</i>
2015	5,5	5,9	4,1	1,4	8,0	5,6	7,1	3,4	6,7	4,1	6,1
2016	4,6	5,0	2,7	1,1	5,0	4,4	6,5	3,0	3,1	3,1	5,7
2017	3,2	3,5	2,4	0,8	4,8	3,8	4,5	1,6	4,3	1,4	2,9
2018	3,6	4,0	1,5	1,7	6,0	3,8	5,2	2,0	4,9	1,7	4,1
2019	3,5	4,0	1,0	0,3	4,5	4,2	5,4	2,5	4,7	1,2	3,0

- Ruim 84% van de afgestudeerden van voltijd opleidingen kent geen intredewerkloosheid tussen afstuderen en de eerste baan. In 2018 gold dit voor 80% van de voltijd afgestudeerden. Binnen drie maanden na het behalen van het hbo-diploma heeft bijna 92% werk gevonden, tegenover 90% in 2018.
- De intredewerkloosheid onder voltijd afgestudeerden uit de sector onderwijs is nog altijd het laagst: 95% heeft direct bij afstuderen een baan (in 2018 was dit 91%), terwijl minder dan 3% langer dan drie maanden nodig heeft om werk te vinden, tegenover bijna 5% in 2018.
- Ook voltijd afgestudeerden uit de sector gezondheidszorg vinden relatief snel hun eerste baan: van hen is 95% binnen drie maanden aan het werk (2018: 93%).
- Voltijd afgestudeerden uit de sector kunst vinden het minst snel werk. Bijna 18% heeft meer dan drie maanden nodig om de eerste baan te vinden. In 2018 gold dit voor 15% van de voltijd afgestudeerden van deze sector.

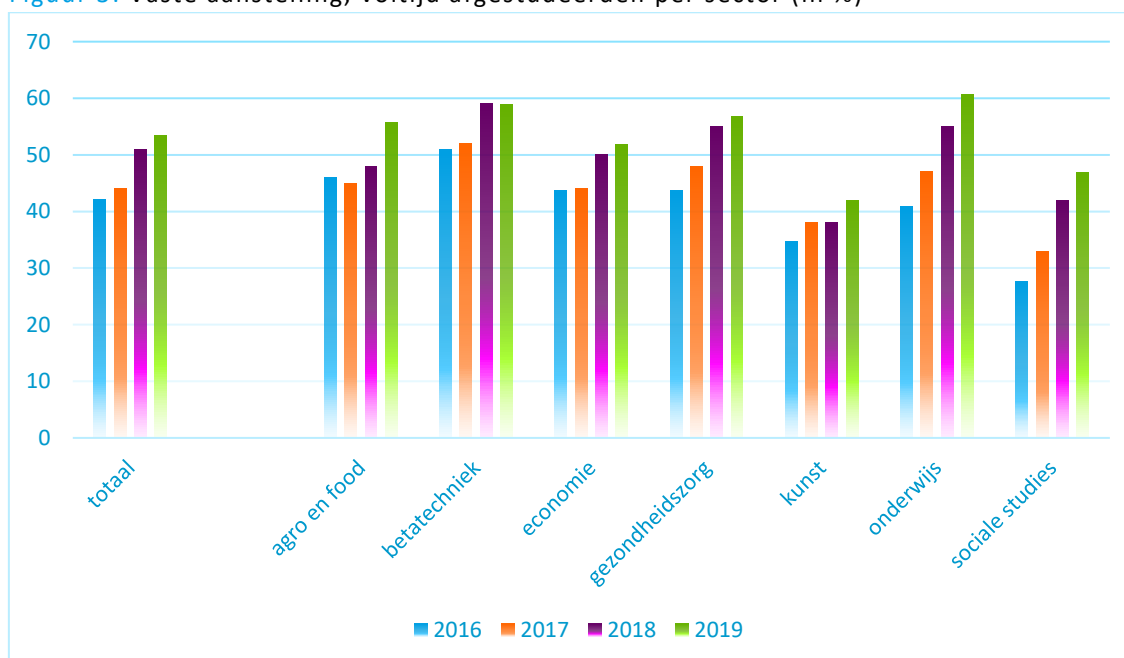
Figuur 2: Zoekduur tot de eerste baan, voltijd afgestudeerden per sector

Arbeidsvoorwaarden

- De stijging van de afgelopen jaren in het aandeel afgestudeerden met een vaste aanstelling, zet zich in 2019 voort. Onder de voltijd afgestudeerden is dit inmiddels 53%. Onder deeltijd en duaal afgestudeerden ligt dit aandeel boven de 80%.
- Het aandeel afgestudeerden met een vaste aanstelling is het hoogst onder voltijd afgestudeerden uit de sector onderwijs (61%). In 2018 was dit 55%.
- Onder afgestudeerden uit de sector kunst is het aandeel met een vaste aanstelling het laagst (42%). Echter, ook hier is sprake van een duidelijke stijging ten opzichte van 2018 (38%). De sterke toename van de afgelopen jaren onder voltijd afgestudeerden uit de sector sociale studies heeft zich in 2019 verder voortgezet, naar 47%. In 2016 was dit slechts 24%.

Figuur 3: Vaste aanstelling, voltijd afgestudeerden per sector (in %)

- Recent afgestudeerde hbo'ers werken net als in 2018 gemiddeld 34 uur per week (tabel 2). Van de werkenden heeft 40% een deeltijdaanstelling (2018: 40%).
- Van voltijd afgestudeerden uit de sector bètatechniek is circa een zesde deeltijdwerker. In 2018 gold dit voor ongeveer een achtste van de afgestudeerden uit deze sector. Bij gezondheidszorg en sociale studies is dit gestegen naar meer dan twee derde, tegenover ongeveer zes op de tien in 2018.
- Het gemiddelde maandloon van alle afgestudeerden is nagenoeg gelijk gebleven met dat van 2018. Het maandloon van afgestudeerden uit de sector bètatechniek ligt het hoogst (gemiddeld bijna € 2.600 bruto) en uit de sector kunst het laagst (rond € 1.700).
- Rekening houdend met het (gemiddeld) aantal uren dat men werkt, blijkt het bruto uurloon het hoogst voor afgestudeerden van opleidingen in de sector gezondheidszorg (€16,40).

Tabel 2: Contract en salaris anderhalf jaar na afstuderen, sectoren in voltijd

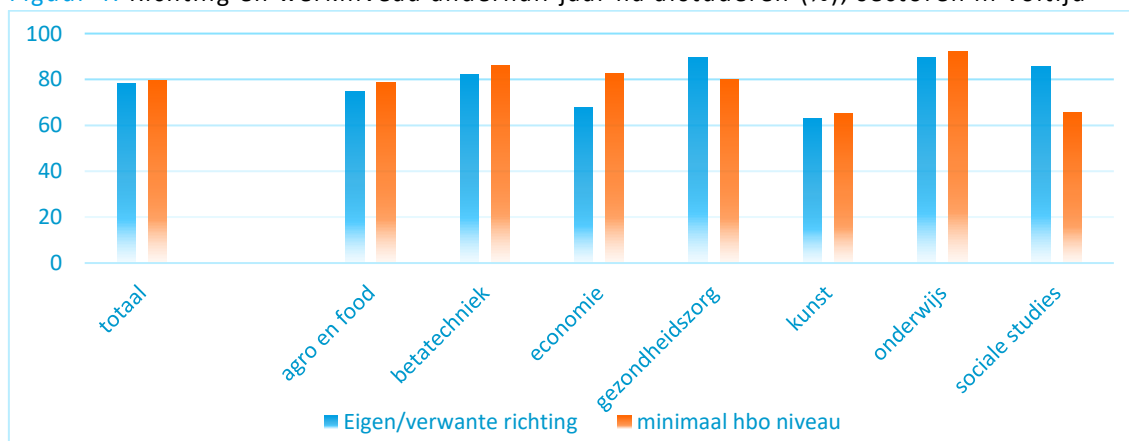
	<i>totaal</i>	<i>voltijd</i>	<i>deeltijd</i>	<i>duaal</i>	<i>agro en food</i>	<i>bètatechniek</i>	<i>economie</i>	<i>gezondheidszorg</i>	<i>kunst</i>	<i>onderwijs</i>	<i>sociale studies</i>
<i>arbeidsuren per week</i>	34	34	32	33	37	37	37	31	31	34	30
<i>deeltijdaanstelling</i>	40	38	52	52	22	16	19	67	56	43	68
<i>vaste aanstelling</i>	58	53	83	81	56	59	52	57	42	61	47
<i>bruto uurloon</i>	16,00	15,20	21,10	19,90	14,70	15,90	15,00	16,40	12,00	15,40	15,10
<i>bruto maandloon</i>	2.394	2.289	3.015	2.921	2.421	2.592	2.394	2.213	1.727	2.241	2.058

Bruto maandloon afgerond op hele Euro; bruto uurloon afgerond op 10 Eurocent.

Aansluiting tussen opleiding en werk

- Ruim drie op de vier voltijd afgestudeerden (78%) hebben een baan in het eigen vakgebied. Dit is vergelijkbaar met 2018 (...%). Van de afgestudeerden uit de sectoren onderwijs en gezondheidszorg vindt zelfs negen op de tien een baan in de eigen of verwante richting. Afgestudeerden uit de sectoren kunst en economie hebben relatief het minst vaak een baan in de eigen of verwante richting.
- Het aandeel voltijd afgestudeerden dat een baan vindt op minimaal hbo-niveau is 80%, een fractie lager dan in 2018 (...%). Afgestudeerden uit de sectoren onderwijs en bètatechniek werken het vaakst op hbo-niveau (92% resp. 86%). In beide sectoren is dit een lichte daling ten opzichte van 2018.
- Vergeleken met vorig jaar is het aandeel afgestudeerden uit de sector sociale studies met een baan in de eigen of verwante richting gestegen van 81% in 2018 naar 86% in 2019.

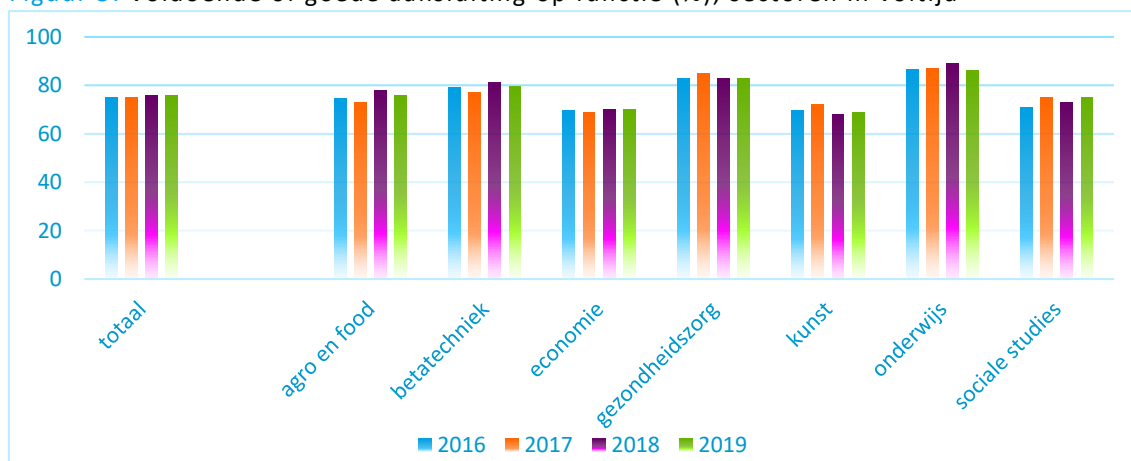
Figuur 4: Richting en werkniveau anderhalf jaar na afstuderen (%), sectoren in voltijd

- Van de voltijd afgestudeerden geeft net als in 2018 76% aan dat de aansluiting tussen de gevolgde opleiding en hun functie voldoende of goed is.
- Het meest positief over de aansluiting zijn voltijd afgestudeerden uit de sector onderwijs (87%). Dit aandeel lag vorig jaar wel hoger, namelijk op 89%. Ook de

sector gezondheidszorg toont een relatief hoog aandeel dat positief is over de aansluiting (83%, gelijk aan 2018) De afgestudeerden uit de sectoren kunst en economie zijn het minst positief over de aansluiting (69% resp. 70%, in beide gevallen vergelijkbaar met 2018).

Figuur 5: Voldoende of goede aansluiting op functie (%), sectoren in voltijd

Voorbereiding op de arbeidsmarkt

- Van de afgestudeerde hbo'ers oordeelt 69% positief over de mate waarin de opleiding een goede basis vormt voor hun verdere ontwikkeling (gelijk aan 2018).
- Circa 70% van de afgestudeerden uit de sectoren agro en food, bètatechniek, gezondheidszorg en kunst oordeelt op dit gebied positief; afgestudeerden uit de sectoren economie en onderwijs oordelen gemiddeld iets minder positief.
- 52% van alle afgestudeerde hbo'ers is tevreden of zeer tevreden over de voorbereiding op de beroepsloopbaan, een stijging van drie procentpunten ten opzichte van 2018. De afgestudeerden uit de sector agro en food en onderwijs zijn hierover het meest tevreden (60% resp. 59%).

Tabel 3: Oordelen over voorbereiding op de arbeidsmarkt, sectoren in voltijd

	totaal	voltijd	deeltijd	duaal	agro en food	bètatechniek	economie	gezondheidszorg	kunst	onderwijs	sociale studies
A	69	68	80	82	72	70	65	73	73	61	68
B	52	50	60	65	60	53	47	53	x	57	48

A: Opleiding biedt goede basis voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden (% mee eens).

B: Oordeel over de voorbereiding op de beroepsloopbaan (% [zeer] tevreden).

x= niet beschikbaar.

Cijfers per hogeschool

Tabel 4: Kengetallen per hogeschool, alle opleidingsvormen

	werkloosheid (%)	zou opnieuw zelfde opleiding kiezen (% ja)	vervolgopleiding gevolgd/volgend (% ja)	aansluiting huidige functie en opleiding (% goed/voldoende)
<i>Aeres Hogeschool</i>	3,7	83	19	81
<i>Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten</i>	3,1	86	19	80
<i>ArtEZ, Hogeschool voor de Kunsten</i>	2,5	87	18	69
<i>Avans Hogeschool</i>	3,0	82	30	80
<i>Breda University of Applied Sciences</i>	7,7	74	18	71
<i>Christelijke Hogeschool Ede</i>	4,4	85	19	85
<i>Codarts Rotterdam</i>	2,6	82	32	80
<i>Design Academy Eindhoven</i>	15,1	75	10	60
<i>Fontys Hogescholen</i>	3,5	80	26	79
<i>Gerrit Rietveld Academie</i>	6,7	79	12	66
<i>Hanzehogeschool Groningen</i>	3,6	75	28	75
<i>HAS Hogeschool</i>	2,5	81	30	77
<i>Hogeschool der Kunsten Den Haag</i>	8,2	77	32	62
<i>Hogeschool Inholland</i>	3,6	74	17	75
<i>Hogeschool iPabo</i>	0,0	84	18	76
<i>Hogeschool Leiden</i>	3,1	86	29	80
<i>Hogeschool Rotterdam</i>	2,6	78	21	77
<i>Hogeschool Utrecht</i>	3,4	78	22	81
<i>Hogeschool van Amsterdam</i>	4,0	76	25	77
<i>Hogeschool van Arnhem en Nijmegen</i>	2,5	81	27	80
<i>Hogeschool Viaa</i>	0,8	91	21	88
<i>Hogeschool voor de Kunsten Utrecht</i>	1,4	77	20	71
<i>HZ University of Applied Sciences</i>	3,9	78	25	77
<i>Marnix Academie</i>	1,9	89	22	91
<i>NHL Stenden Hogeschool</i>	3,8	79	19	78
<i>Saxion</i>	3,7	76	26	78
<i>Van Hall Larenstein University of Applied Sciences</i>	6,1	77	27	72
<i>Zuyd Hogeschool</i>	3,5	79	28	74

Verantwoording

De HBO-Monitor is een jaarlijks onderzoek dat wordt uitgevoerd door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van Maastricht University. In de HBO-Monitor 2019 staat de arbeidsmarktpositie van de hbo-afgestudeerden uit het studiejaar 2017-2018 centraal. Eind 2019, ongeveer anderhalf jaar na afstuderen, hebben bijna 25.000 van de benaderde afgestudeerden de enquête van de HBO-Monitor ingevuld. De totale respons is daarmee circa 38%. Het gaat hierbij om studenten die afgestudeerd zijn aan een associate degree-, bachelor- of masteropleiding.

Tabel 5: Respons, alle opleidingsvormen

	%
<i>agro en food</i>	45,4
<i>bètatechniek</i>	40,3
<i>economie</i>	37,7
<i>gezondheidszorg</i>	34,0
<i>kunst</i>	41,0
<i>onderwijs</i>	39,9
<i>sociale studies</i>	37,2
<i>HBO totaal</i>	37,7*

* = 24.860 respondenten.

Meer gedetailleerde informatie kunt u vinden op www.hbomonitor.nl of in de kennisbank 'Feiten en Cijfers' op www.vereniginghogescholen.nl. U treft hier ook meer achtergrondinformatie aan over de herkomst van de gegevens en over het interpreteren van de cijfers.

ROA en Vereniging Hogescholen sluiten net als het CBS aan bij de definities voor beroepsbevolking en werkloosheid van de International Labour Organisation (ILO). Niet alleen de cijfers over werkloosheid, maar ook alle indicatoren over 'werkenden' kunnen daarom niet vergeleken worden met gegevens uit factsheets en statistische bijlagen van de HBO-Monitor gepubliceerd vóór 2014. De cijfers over eerdere jaren zijn (her)berekend volgens de huidige definities.

Uitgave 14 april 2020
Vereniging Hogescholen
Prinsessegracht 21
Postbus 123
2501 CC Den Haag
T 070 312 21 21 - F 070 312 21 00
www.vereniginghogescholen.nl

